

ingediend op **1203** (2021-2022) – Nr. 1
22 maart 2022 (2021-2022)

Voorstel van resolutie

van Hannes Anaf, Ann De Martelaer, Freya Van den Bossche,
Jeremie Vaneeckhout, Hannelore Goeman en Celia Groothedde

over het koppelen van de bedragen
en inkomensgrenzen van de toeslagen
in het groeipakket
aan de afgevlakte gezondheidsindex

TOELICHTING

Bij de hervorming van de kinderbijslag werd beslist om de bedragen van de toeslagen in het groeipakket, alsook de inkomensgrenzen van de sociale toeslag en schooltoeslag, los te koppelen van de afgevlakte gezondheidsindex. Sinds 1 januari 2020 volgt de kinderbijslag in Vlaanderen daardoor niet langer de levensduurte, maar worden de bedragen en inkomensgrenzen jaarlijks op een vast moment verhoogd met 2 procent. Voor de kleutertoeslag vindt die jaarlijkse verhoging plaats op 1 januari; voor het startbedrag, het basisbedrag en de andere toeslagen in het groeipakket vindt de vaste indexering plaats op 1 september. Die bedragen, inclusief de inkomensgrenzen voor de sociale toeslag en schooltoeslag, stijgen jaarlijks met 2 procent, ongeacht hoe vaak de spilindex in dat jaar overschreden wordt.

De spilindex wordt dus niet langer gevolgd. Toch zorgt die spilindex ervoor dat het inkomen van gezinnen stijgt als ook de prijs stijgt van de producten en diensten die de gezinnen gebruiken. De afgevlakte gezondheidsindex meet hoe duur het leven voor de gezinnen in de voorbije vier maanden was. Als die index een bepaald niveau ('de spil') overschrijdt, komt er automatisch een aanpassing van de lonen en uitkeringen. Zo wordt het verlies aan koopkracht voor Vlaamse gezinnen beperkt. In de vroegere federale regeling van de kinderbijslag, de algemene kinderbijslagwet (AKBW), waren de bedragen van de kinderbijslag gekoppeld aan die spilindex. In Brussel en Wallonië is de koppeling gebleven, maar in Vlaanderen heeft de regering de koppeling losgelaten. Hoe duur het leven ook wordt, de bedragen en inkomensgrenzen in het groeipakket stijgen jaarlijks maximaal met 2 procent.

In 2020 zorgde die loskoppeling al meteen voor koopkrachtverlies. De spilindex werd in februari 2020 overschreden, maar het merendeel van de bedragen in het groeipakket werden pas een half jaar later, in september, geïndexeerd. Dat betekende een besparing voor de regering en een tijdelijk koopkrachtverlies voor de gezinnen. Sinds vorig jaar is dat koopkrachtverlies structureel geworden. De spilindex werd in 2021 namelijk niet eenmaal, maar tweemaal overschreden: een eerste keer in augustus en een tweede keer in december 2021. Om de koopkracht van de gezinnen op peil te houden, hadden de bedragen van de toeslagen vorig jaar in totaal met 4 procent in plaats van 2 procent moeten stijgen. In 2022 komt datzelfde verhaal terug: in februari werd de spilindex al een eerste maal overschreden en het Federaal Planbureau verwacht een tweede overschrijding in juli. Desondanks zullen de bedragen in het groeipakket pas in september met amper 2 procent worden geïndexeerd. Dat betekent zowel voor het jaar 2021 als voor het jaar 2022 een koopkrachtverlies van 2 procent aan indexeringen, dus een totaal verlies van 4 procent aan indexering over beide jaren. Voor het basisbedrag gaat het in totaal zelfs om 5 procent verlies aan indexering door de maatregel van de Vlaamse Regering om de indexering van het basisbedrag voor de jaren 2022, 2023 en 2024 te halveren. Als het groeipakket sinds 2020 de spilindex had gevolgd, zou het basisbedrag vandaag 176,65 euro bedragen. Door de loskoppeling van de spilindex ontvangen gezinnen vandaag maar een basisbedrag van 169,79 euro: een verschil van zo'n 7 euro per maand. Als de spilindex later dit jaar nog eens overschreden wordt, zal dat verschil – door de halve indexering van het basisbedrag in september – oplopen tot ongeveer 9 euro per maand. Dat is meer dan 100 euro per jaar per kind.

Volgens de berekening van de minimumkosten die de Gezinsbond heeft gemaakt, houden gezinnen vandaag maandelijks 208 euro minder over dan bij de start van het groeipakket. Het basisbedrag dekt nog maar 45 procent van de maandelijks minimumkosten per kind, tegenover bijna 50 procent drie jaar geleden. Voor gezinnen bedragen de extra kosten minstens 208 euro per jaar per kind. De opeenvolging van ingrepen op de indexering van de toeslagen zorgt voor een steeds verdere inkrimping van het kindergeld. De halve indexering van het basisbedrag

is immers niet de eerste maatregel waarmee de Vlaamse Regering via het indexmechanisme bewust snijdt in de koopkracht van gezinnen met kinderen. Gezinnen met kinderen die vóór 2019 geboren zijn, zagen hun kindergeld eerder al dalen. Voor die kinderen werd, tot en met 2024, de indexering van alle leeftijdsbijslagen geschrapt, alsook de indexering van het hoogste basisbedrag voor gezinnen met meer dan twee kinderen.

Tot slot zijn niet alleen de bedragen in de kinderbijslag, maar ook de inkomensgrenzen voor de sociale toeslag en schooltoeslag onderhevig aan de vaste indexering. Dat de spilindex in 2021 en 2022 al tot drie keer toe is overschreden, heeft tot gevolg dat die inkomensgrenzen de stijgende inkomens onvoldoende volgen. Lage inkomens riskeren zo sociale toeslag of schooltoeslag te verliezen als gevolg van een lichte loonstijging.

Het loskoppelen van het groeipakket en de gezondheidsindex zorgt voor koopkrachtverlies bij Vlaamse gezinnen met kinderen, en verkleint het aantal rechthebbenden op de sociale toeslag en de schooltoeslag. Die aanslag op de koopkracht van de Vlaamse gezinnen, te midden van een energiecrisis, valt niet te verdedigen. De indieners van dit voorstel van resolutie vragen daarom om de gezinnen te compenseren voor het verlies aan koopkracht en over te gaan tot een automatische indexering bij overschrijding van de spilindex.

Hannes ANAF
Ann DE MARTELAER
Freya VAN DEN BOSSCHE
Jeremie VANEECKHOUT
Hannelore GOEMAN
Celia GROOTHEDDE

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- overwegende dat:
  - 1° de spilindex in 2021 niet eenmaal, maar tweemaal werd overschreden;
  - 2° de spilindex in februari 2022 overschreden werd en het Planbureau een volgende overschrijding van de spilindex verwacht in juli 2022;
  - 3° de bedragen van de toeslagen in het groeipakket niet meestijgen met de stijgende consumptieprijzen;
  - 4° de inkomensgrenzen van de sociale toeslag en schooltoeslag niet meestijgen met de lonen en uitkeringen van gezinnen met kinderen;
  - 5° de koopkracht van gezinnen met kinderen is afgenomen door de loskoppeling van het groeipakket en de afgevlakte gezondheidsindex;
  - 6° recent onderzoek aangeeft dat een op de vier Vlamingen jonger dan 35 jaar problemen ondervindt om de energiefactuur te betalen, terwijl het saldo van de Vlaamse begroting tot 2024 jaarlijks met minstens 850 miljoen euro toeneemt ten gevolge van de gestegen energieprijzen;
- vraagt aan de Vlaamse Regering om:
  - 1° de bedragen en inkomensgrenzen van de toeslagen in het groeipakket te koppelen aan de afgevlakte gezondheidsindex;
  - 2° een bijkomende indexering door te voeren op de bedragen en inkomensgrenzen van de toeslagen in het groeipakket om de niet-indexering na de overschrijding van de spilindex in december 2021 te compenseren.

Hannes ANAF
Ann DE MARTELAER
Freya VAN DEN BOSSCHE
Jeremie VANEECKHOUT
Hannelore GOEMAN
Celia GROOTHEDDE